

**Toespraak van de voorzitter van de Europese Raad, José M. Aznar
tijdens de openingszitting van de Conventie over de toekomst van Europa
Brussel, 28/02/2002**

Meneer de voorzitter van Parlement

Meneer de voorzitter van de Commissie

Meneer de voorzitter van de Conventie,

Geachte Heren

Vandaag begint de Conventie met haar taak: de uitvoering van het akkoord van de Europese Raad van Laken over het voorbereiden, in alle veiligheid en transparantie, van de volgende Intergouvernementele Conferentie.

Overeenkomstig hetgeen in de verklaring van Laken in het vooruitzicht is gesteld, openen wij vandaag plechtig de Conventie onder voorzitterschap van Valéry Giscard d'Estaing, omdat hij in zijn politieke loopbaan, die hem tot een ervaren politicus heeft gemaakt, groot aanzien heeft verworven.

Zoals u zich wel kunt indenken wordt tijdens deze plechtigheid door alle sprekers met bijzonder genoegen het woord tot u gericht, ook door het Spaanse voorzitterschap.

Wij staan ter beschikking van voorzitter Giscard d'Estaing, vice-voorzitters Amato en Dehaene en alle leden van de Conventie, om al het nodige te doen opdat zij met hun opdracht binnen het voorziene tijdschema het beoogde doel kunnen bereiken.

Dames en heren,

Nice is de reden waarom wij vandaag hier zijn. In Nice werd moeizaam een gemeenschappelijk akkoord bereikt over de onontbeerlijk institutionele hervormingen waarmee de uitbreiding gepaard moet gaan en waarmee de toekomst van de Unie moet worden voorbereid.

Het Verdrag van Nice was de weerslag van een onmiskenbare politieke realiteit, namelijk de hereniging van het continent, en dit Verdrag kon worden goedgekeurd dankzij het bekwame werk van het Franse voorzitterschap.

Vervolgens hebben wij, de staatshoofden en regeringsleiders, de Conventie bijeengeroepen, die vandaag begint, in het besef dat in de nieuwe fase nieuwe werkwijzen en besluitvormings-procedures nodig zijn om verder te blijven bouwen aan "meer Europa", zoals dit halfjaar het devies is van het Spaanse voorzitterschap.

Dames en heren,

De Europese eenheid zoals die tot dusver is bereikt is de triomf van een historisch experiment. Onze Unie berust vandaag ongetwijfeld op het gemeenschappelijke beleid en op de stevige fundering van een interne markt en een gemeenschappelijke munt. Daarom ben ik het niet eens met diegenen die

van mening zijn dat het integratieproces een bestaanscrisis doormaakt.

Het is zelfs zo dat die zogeheten crisis samenvalt met een bijzonder dynamische fase van het eenmakingsproces, zoals blijkt uit de snelheid waarmee de euro in omloop werd gebracht, de snelle vorderingen met de nieuwe ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, het effectieve begin van een gemeenschappelijk defensiebeleid, of de stuwende kracht van de modernisering en de economische en sociale hervormingen. Ook de Conventie profiteert van deze dynamiek, net als het hele Europese uitbreidings- en herenigingsproces.

Toch noopt de situatie in de wereld de Unie ertoe sneller vorderingen te maken. Een befaamd Europees denker, de Spanjaard Ortega y Gasset, wenste dat de Europese landen één zouden worden om in dit deel van de wereld dat wij Europa noemen het nationalisme en het risico van een neergang tegen te gaan. In die zin moet Europa thans beseffen dat haar rol in een wereld die bij de eeuw-wisseling ingrijpend is veranderd, dringend opnieuw moet worden gedefinieerd.

Wij moeten echter inzien dat wij juist dankzij onze successen vandaag meer ambitieuze doelstellingen kunnen nastreven. Ik geloof dat wij onze nieuwe doelen alleen kunnen bereiken indien de consolidatie van het Europese project onze belangrijkste leidraad is.

Anders dan op het eerste gezicht lijkt, is dit geen gemakkelijke taak, en evenmin een poging om alles bij het oude te laten of, zo men wil, een uiting van conformisme. Het houdt in dat twee basisideeën van het integratieproces moeten worden ontwikkeld en verfijnd.

Het eerste is dat onze toekomst afhangt van het evenwicht tussen de fundamentele culturele eenheid van Europa en haar onmiskenbare historische verscheidenheid. De politieke toekomst van Europa ligt in een constitutionalisering op basis van pluriformiteit, met inachtneming van de verschillende staatsvormen van de lidstaten.

Er moet een recht worden ontwikkeld, het communautaire recht dat in het Verdrag van Laken wordt omschreven als "de weg naar een grondwet voor de Europese burgers".

Het tweede basisprincipe van de Europese integratie is dat de Unie geleidelijk de beleidsonderdelen overneemt die tot dusver tot de exclusieve bevoegdheid van de lidstaten behoorden.

Tegelijk zorgen voor een betere verdeling en afbakening van de bevoegdheden is zeker geen eenvoudige taak, omdat we formules en oplossingen moeten kunnen bieden die een aanmerkelijke verbetering betekenen van het dagelijks leven van alle Europeanen.

Het staat voor mij vast dat de bevoegdheden moeten worden verduidelijkt en scherper afgebakend teneinde te kunnen bepalen wat wij samen willen doen, zodat de burger gemakkelijker begrijpt wie wat doet in de Unie en daar derhalve op kan worden aangesproken.

Maar een en ander mag er niet toe leiden dat het reeds verwezenlijkte en geconsolideerde deel van het Europese project wordt teruggeschroefd.

Wij moeten samen blijven doen wat wij tot nu toe samen hebben gedaan en waarmee overigens een onverhoopte levensstandaard is bereikt die heel Europa ten goede komt.

De introductie van de euro moet als een beginpunt en niet als een eindpunt worden gezien. Na deze belangrijke taak die wij onlangs succesvol hebben afgerond, moeten wij onze werkzaamheden richten op de gebieden waarop de burgers - en de internationale situatie - een krachtiger optreden van de Unie vragen: de voltooiing van de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, de modernisering van het Europese sociale model met het oog op het realiseren van volledige werkgelegenheid, en de ontwikkeling van een werkelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid.

Dames en heren,

De Europese integratie is geen doel op zich, maar een middel dat ten dienste staat van de belangrijkste Europese culturele waarden: fundamentele rechten voor iedereen, zonder discriminatie, pluralistische democratieën, gedeelde welvaart en een concurrerende economie.

Het belangrijkste doel dat deze Conventie moet nastreven is het uitzetten van de route naar een duurzaam en efficiënt Europa.

Een Europa waarin alle burgers onder gelijke voorwaarden kunnen profiteren van de voordelen van de interne markt, de gemeenschappelijke munt en het Europese sociale model.

Ondanks de grote vorderingen die zijn gemaakt, blijft nog een hele weg af te leggen. Alleen met een agenda van concrete projecten en verwezenlijkingen kunnen de burgers ertoe worden gebracht zich achter de vorming van een politieke unie te scharen. Als Europa een toekomst heeft, en daar ben ik ten volle van overtuigd, dan moet het gaan om een project waarin de Europeanen werkelijk geloven en dat zij steunen en positief beoordelen.

Dames en heren,

Ik wil u deelgenoot maken van het grote vertrouwen dat de Europese Raad en ikzelf hebben in deze Conventie en haar voorzitter. Het aantal deelnemers van groot gewicht en aanzien, is buitengewoon hoog.

Ik heb er het volste vertrouwen in dat de Conventie en haar voorzitter de verwachtingen van de Europeanen zullen inlossen, en zich zullen concentreren op de aangelegenheden die onze burgers werkelijk bezighouden.

Het succes van deze Conventie zal afhangen van haar ontvankelijkheid voor de zorgen en verwachtingen van de samenleving zoals die onder meer tot uiting worden gebracht in de diverse nationale debatten en het Europees forum, en die in de debatten van de Conventie aan de orde zullen komen.

Voor een ordelijk en efficiënt verloop van de werkzaamheden van de Conventie is het allereerst van essentieel belang dat de synergie met de Europese Raad behouden blijft, omdat die instelling tot taak heeft de definitieve besluiten over de hervorming van de verdragen aan te nemen, en voorts dat de Conventie haar werkzaamheden binnen de gestelde termijn voltooit.

Alleen zo kan de Intergouvernementele Conferentie op korte termijn een akkoord bereiken over een nieuw verdrag, hetgeen ongetwijfeld wenselijk is.

De uitdaging waarvoor deze Conventie zich geplaatst ziet omvat meer dan de veeleisende en moeilijke taak de hervormingen voor te bereiden. Het gaat er ook om de deugdelijkheid te bevestigen van een werkwijze die reeds bij de opstelling van het Europese handvest voor de mensenrechten is gevolgd.

De consolidatie van dit model zou een uiterst belangrijke stap in de noodzakelijke ontwikkeling van het bestaande besluitvormingsproces zijn, en zal bijdragen tot de erkenning die deze Conventie zal krijgen naarmate zij erin slaagt geschikte voorstellen te formuleren om het Europese project te consolideren, de integratie te verdiepen en voortgang te maken bij het leggen van een constitutionele grondslag voor de Europese Unie.

Tot besluit wil ik aan alle leden van de Conventie hulde brengen vanwege de grote, eervolle verantwoordelijkheid die zij op zich hebben genomen, en de wens uitspreken dat hun inspanningen met succes bekroond worden.
